

Staatssecretaris van Financiën
D.t.v. R. Nout
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Afdeling Ontwikkeling

bezoekadres
Juliana van Stolberglaan 4
2595 CL 's-Gravenhage

correspondentieadres
Postbus 90614
2509 LP 's-Gravenhage

datum 15 april 2004
contactpersoon R.C. Hartendorp
doorkiesnummer 070 - 361 9788
e-mail R.Hartendorp@rvdr.drp.minjus.nl
ons kenmerk UIT 3650/ONTW RCH
uw kenmerk WDB 2004 – 00099 M
onderwerp Wetsvoorstel Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen –
Advies

t 070 – 361 9723
f 070 – 361 9746

Geachte heer Wijn,

Bij brief van 24 februari 2004 met kenmerk WDB 2004 – 00099 M verzocht u de Raad voor de rechtspraak advies uit te brengen inzake het concept wetsvoorstel Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (de “**Awir**”).

De Awir biedt een algemeen kader voor de uitvoering van inkomensafhankelijke regelingen. Met het bieden van dat kader wordt beoogd de toegankelijkheid van inkomensafhankelijke regelingen voor burgers te vergroten, de transparantie te verbeteren en een doelmatiger aanpak van de armoedevalproblematiek mogelijk te maken. Het wetsvoorstel bevat een algemeen begrippenkader en procedurele regels.

Gehoord de gerechten, adviseert de Raad als volgt.

Het ontwerp wetsvoorstel heeft weinig gevolgen voor de rechtspraak. Het advies van de Raad voor de rechtspraak beperkt zich derhalve tot een tweetal onderdelen van het wetsvoorstel: (i) de algemene hardheidsclausule van artikel 43 Awir; en (ii) de regeling omtrent het hoger beroep.

Op grond van artikel 43 Awir is de minister van Financiën bevoegd om in overeenstemming met de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid voor bepaalde gevallen of groepen van gevallen tegemoet te komen aan onbillijkheden van overwegende aard. Zoals geëxpliciteerd in de memorie van toelichting staat tegen besluiten op basis van de hardheidsclausule bezwaar en beroep open. De Raad voor de rechtspraak wijst er op dat deze bepaling, afhankelijk van de ontwikkeling van de bestuurspraktijk, een bron van conflicten kan zijn en kan leiden tot een veelvuldig beroep op de bestuursrechter. Omdat nog niet duidelijk is hoe de hardheidsclausule zal worden toegepast, kan de Raad voor de rechtspraak de mogelijke gevolgen van het wetsvoorstel op dit punt niet in dit advies kwantificeren.

In paragraaf 1.4 van de memorie van toelichting gaat u er vanuit dat de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State als hoger beroepsinstantie voor inkomensafhankelijke regelingen fungeert.

datum 15 april 2004
kenmerk UIT 3650/ONTW RCH
pagina 2 van 2

Hiermee zou er aangesloten worden bij de bestaande praktijk van inkomensafhankelijke regelingen. Dit geldt echter niet voor alle regelingen. Zo is op grond van Bijlage C van de Beroepswet de Centrale Raad van Beroep bevoegd voor de behandeling van appèlprocedures op basis van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten (de “WTOS”) en de Wet studiefinanciering 2000 (de “WSF 2000”). Het wetsvoorstel en de memorie van toelichting zijn onduidelijk over de wijze waarop de voorgestelde rechtsgang zich verhoudt tot de beroepsprocedure bij de Centrale Raad van Beroep in samenhangende inkomensafhankelijke regelingen. Indien het uw bedoeling is alle beroepsprocedures tegen besluiten op grond van inkomensafhankelijke wetgeving door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State te laten behandelen, dan zou de Raad voor de rechtspraak hierover geïnformeerd willen worden. De Raad voor de rechtspraak houdt zich in dat geval het recht voor aanvullend te adviseren over deze competentiewijziging. Indien de competentie van de Centrale Raad van Beroep voor inkomensafhankelijke regelingen, in het bijzonder de WTOS en de WSF 2000, als gevolg van de Awir ongewijzigd blijft, dan zou dit in de memorie van toelichting moeten worden verduidelijkt.

Omdat de Awir een algemeen begrippenkader biedt voor inkomensafhankelijke regelingen, heeft het wetsvoorstel beperkte (werklast)gevolgen voor de rechtspraak. De Raad voor de rechtspraak zal in zijn adviezen over concept wetsvoorstellen van inkomensafhankelijke regelingen die onder de Awir vallen aandacht besteden aan de werklastgevolgen.

Indien na het uitbrengen van advies het ontwerp wetsvoorstel in strijd met het bovenstaande op principiële onderdelen wordt gewijzigd, dan wordt de Raad voor de rechtspraak graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Tevens stelt de Raad voor de rechtspraak er prijs op gehoord te worden indien u principiële onderdelen van dit advies niet overneemt in het ontwerp wetsvoorstel.

Hoogachtend,

Th. Groeneveld
Lid Raad voor de rechtspraak

Cc.
DB Presidentenvergadering – Secretaris
LOVB – Secretaris
Ministerie van Justitie – mr. drs. M. Pieterse
Voorlichting